

Amgylchedd

Ystyr hyn yw:

- Datblygu mwy o gyfleoedd i gael mynediad i'r isadeiledd gwyrdd
- Diogelu a hybu'r amgylchedd
- Gwella diogelwch rhag llifogydd
- Lleihau effeithiau newid hinsawdd

Pam fod hon yn flaenoriaeth i'r partneriaid?

- ✓ Mae angen gweithredu ar y cyd i sicrhau ein bod yn gwerthfawrogi, diogelu a gwella amgylchedd a thirweddau Sir y Fflint i wneud y gorau o'r manteision y gall ei gynnig i'r cenedlaethau presennol a'r dyfodol;
- ✓ Mae partneriaid y BGC yn deall y cysylltiad hollbwysig rhwng yr amgylchedd naturiol a lles pobl, yn nhermau iechyd corfforol a meddyliol;
- ✓ Mae gan Sir y Fflint nifer o ardaloedd deniadol y gellir eu defnyddio i hybu gweithgarwch a sicrhau bod pobl, yn arbennig plant, yn gallu mwynhau ac elwa ar dreulio amser yn yr awyr agored;
- ✓ Mae angen i ni hybu'r amgylchedd naturiol y tu hwnt i safleoedd sydd wedi eu diogelu eisoes, yn arbennig o gwmpas ein hardaloedd trefol er mwyn gwneud y gorau o'r manteision y gall yr amgylchedd eu cynnig i drigolion;
- ✓ Mae angen rhoi sylw i nifer o agweddau o wytnwch amgylcheddol, yn arbennig yr angen i baratoi'n well ar gyfer newid hinsawdd, yn arbennig risg llifogydd;
- ✓ Rydym eisiau sicrhau bod ansawdd yr aer gystal ag y gall fod trwy weithio gyda phartneriaid i fonitro a lleihau allyriadau niweidiol;
- ✓ Dylai partneriaid y BGC arwain y ffordd trwy hybu'r amgylchedd ar eu tir eu hunain a thrwy Sir y Fflint, a thrwy fod mor garbon niwtral â phosibl.

Beth yw'r dystiolaeth y tu ôl i'r stori hon?

- Mae'r rhai sy'n byw, yn gweithio a/neu'n ymweld â Sir y Fflint wedi dweud eu bod yn gosod gwerth uchel ar yr amgylchedd naturiol ac maent eisiau gwneud defnydd helaethach o'r amgylchedd er mwyn eu lles eu hunain.
- Mae angen deall yn well y rhwystrau sy'n atal pobl rhag defnyddio'r amgylchedd er mwyn sicrhau cyfle cyfartal i bawb.
- Dengys ystadegau gynnydd tymor hir yng % y bobl sydd dros bwysau yn y sir. Yn 2014, roedd dros 25% o blant 4 i 5 oed a thua 57.5% o oedolion Sir y Fflint yn ordew neu dros eu pwysau. Mae gan gyfleoedd i gymryd rhan mewn gweithgareddau yn yr awyr agored rôl bwysig i'w chwarae i wyrdroi'r cynnydd tymor hir hwn.

Amgylchedd

- Mae Aber Dyfrdwy, Mynydd Halcyn a safleoedd madfallod d r Glannau Dyfrdwy a Bwcle wedi eu dynodi'n rhyngwladol fel Ardaloedd Cadwraeth Arbennig (ACA). Hefyd, mae 23 o Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA), safleoedd economaidd sy'n bwysig yn genedlaethol. Er gwaethaf y dynodiadau hyn, mae nifer o rywogaethau'n lleihau oherwydd dwysáu amaethyddol, trefoli, rhywogaethau ymledol a newid hinsawdd.
- Mae llifogydd sylweddol wedi digwydd yn Sir y Fflint yn y blynyddoedd diwethaf ac mae tua 8,400 o dai mewn risg o lifogydd. Mae'r broblem hon yn cael effaith sylweddol ar les pobl.
- Mae tystiolaeth gynyddol o effaith ddifrifol llygredd aer ar iechyd mewn rhannau o Sir y Fflint sydd mewn ardaloedd trefol neu'n agos at brif ffyrdd.

Beth ydym ni wedi ymrwymo i'w wneud?

- ✓ Gweithio gyda chymunedau o bob oed a chefnidir i ddeall a gwerthfawrogi manteision yr amgylchedd naturiol a sut y bydd defnyddio'r amgylchedd yn gwella eu lles corfforol a meddyliol
- ✓ Adeiladu gwytnwch yn ein cymunedau er mwyn iddynt ddeall a gallu rheoli risgiau llifogydd yn fwy effeithiol

Pa gamau penodol fyddwn ni'n eu cymryd i gefnogi'r ymrwymadau hyn?

- ✓ Gweithio ar lefel leol i gynyddu gwytnwch cymunedau fel eu bod wedi'u haddasu'n well i newidiadau hinsawdd yn y dyfodol. Bydd hyn yn cynnwys rhestru cymunedau sydd mewn risg o ddigwyddiadau tywydd eithafol (e.e. llifogydd) a chael hyd i ddatrysiadau arloesol i'r heriau hyn
- ✓ Meithrin balchder a pherchnogaeth mewn cymunedau fel y byddant yn awyddus i ddiogelu a gwella lle maent yn byw ac yn gweithio, gan helpu i adeiladu cydlyniant cymunedol a theuluol
- ✓ Hybu manteision defnyddio'r amgylchedd naturiol ar gyfer ymarfer, gwirfoddoli ac addysg
- ✓ Nodi a gweithredu ar faterion sy'n achosi dirywiad amgylcheddol ac economegol trwy weithio gyda phartneriaid fel y sectorau ffermio, masnachol, diwydiannol a chludiant
- ✓ Nodi'r holl asedau "gwyrdd" presennol trwy ymarferiad mapio asedau, a chwilio am gyfleoedd i hybu a chysylltu'r rhain yn y dyfodol
- ✓ Gwella cysylltiadau cludiant gwyrdd drwy Sir y Fflint ac i siroedd cyfagos
- ✓ Cymryd camau ar y cyd i leihau ôl troed carbon y BGC. Bydd hyn yn cynnwys lleihau allyriadau nwyion t gwydr o fewn eu hasedau i gefnogi gwell bioamrywiaeth
- ✓ Annog staff i leihau eu heffaith amgylcheddol eu hunain a'u hysbrydoli i ddefnyddio'r amgylchedd naturiol ar gyfer eu lles eu hunain

Amgylchedd

Ble ddylem ni weld effaith?

- ✓ Gwyrddroi'r dirywiad mewn bioamrywiaeth
- ✓ Lleihau nifer yr eiddo sydd mewn risg o lifogydd yn Sir y Fflint, a sicrhau bod y rhai mewn risg wedi eu paratoi'n well ac yn fwy gwydn
- ✓ Cynyddu nifer y bobl sy'n defnyddio'r awyr agored ar gyfer ymarfer, gwirfoddoli neu i ddibenion addysgol, gan arwain at fanteision o ran iechyd corfforol a meddyliol a chydlyniant cymunedol a theuluol cadarnach
- ✓ Ôl troed carbon sefydliadau sector cyhoedd yn lleihau
- ✓ Rheoli cyfoeth naturiol, yn cynnwys safleoedd dynodedig yn gynaliadwy - er budd rhywogaethau a rhoi cyfle i ni arddangos yr hyn sydd gennym yn Sir y Fflint
- ✓ Cynyddu'r dewis a'r defnydd o gyfleoedd teithio gwyrdd gan arwain at ostyngiad yng nghyfradd defnyddio ceir ymysg trigolion ac ymwelwyr i Sir y Fflint
- ✓ Cefnogi'r gwaith o gyflawni'r blaenoriaethau'r eraill yn y cynllun hwn, gan fod gwaith ymgysylltu cynnar gyda chymunedau'n un o brif elfennau: helpu pobl yn ôl i fyd gwaith; gwella iechyd corfforol a meddyliol unigolion; gwerthfawrogi, diogelu a hybu'r amgylchedd naturiol ac adeiledig o fewn cymunedau lleol

Cysylltiadau â blaenoriaethau eraill:

- ✓ **Lles a Byw'n Annibynnol** – gwella iechyd corfforol a meddyliol drwy gynyddu mynediad i'r awyr agored ar gyfer ymarfer
- ✓ **Diogelwch Cymunedol** – gwneud cymunedau'n fwy diogel
- ✓ **Economi a Sgiliau** – datblygu and gwella safleoedd strategol (cyflogaeth a thai)
- ✓ **Cymunedau Gwydn** – galluogi ac ysbrydoli cymunedau i ddod yn hyderus, cydlynol a blaengar